

ZEGENEN

Pastorale handreiking nr. 10

Wat is zegenen?

De oorspronkelijke betekenis van het woord zegenen is:

heilzame kracht aan iets of iemand schenken.

Algemeen nam men in de oudheid aan,
dat een zegen (of een vloek) in de naam van een god
uitgesproken, automatisch z'n uitwerking had.

Dit komt o.a. terug in het verhaal van Isaäks zegen
(Gen. 27, 1-40)

Abraham weet zich door God gezegend en heeft de
opdracht gekregen om ook zelf zegen te verspreiden.

Uit Gods zegen ontstaat leven,
want Hij zegent de mens en de dieren Gen. 1, 28 en 22
Hij zegent ook de zevende dag,
een dag om het leven leefbaar te houden Gen. 2,3

In antwoord op de zegen die een mens ten deel valt,
zegt de mens ook zelf God om Hem te danken.

Hier betekent zegenen:

openlijk getuigen van Gods goedheid
en anderen uitnodigen om hiermee in te stemmen.

De zegenformules van Israël zijn eenvoudig:
gezegend zijt Gij, Heer.

Dat zegenen van Gods naam gebeurt niet alleen in
voorspoed, ook in tegenspoed Job 1,21

De liturgische zegen behoort tot de taak van de priester
(Numeri 6 vers 24-26)

Moge de Heer u zegenen en u beschermen,
Moge de Heer het licht van zijn gelaat
over u doen schijnen en u genadig zijn
Moge de Heer u zijn gelaat toewenden
en u vrede geven.

Zegenen is hier iemand Gods bescherming
en zijn weldaden toewensen.

Dat gebeurde niet alleen groepsgewijs, ook individueel.
De aartsvaders vragen voor hun sterven om Gods zegen
voor hun kinderen, in de hoop dat dit hun goed zal doen.

zegenen door handoplegging

Bij het uitspreken van deze zegen strekten de priesters de handen uit over de gelovigen.

Het zegenen gaat ook wel gepaard met het opleggen van handen.

Dat gebeurt bijvoorbeeld door Jezus, als hij kinderen in zijn armen neemt en hen zegent door hun de handen op te leggen Mc.10,16

We zien dat ook gebeuren wanneer er een bijzondere zegen (taak) overgedragen moet worden van Mozes naar Jozua = Num. 27, 18-19 maar ook in het NT bedient men zich van deze handoplegging bij het doorgeven van een taak 1 Tim. 4, 14

wie mag er zegenen?

In Israël zegenden ouders hun kinderen.

De zegen was het mooiste om aan een kind te geven.

We lezen ook dat men elkaar zegende.

De familie van Rebecca zegenden haar bij haar vertrek naar het onbekende land van haar toekomstige man Gen. 24,60

In kerken werd later het zegenen voorbehouden aan de mensen die in 'het ambt' stonden; men bedoelde dan dominees en priesters.

De leden van de kerk in Rome worden gemeentebreed opgeroepen om de mensen die hen vervolgen te zegenen Rom. 12,14

Er staat niet bij dat dit voorbehouden was aan de leidinggevenden in de gemeente

wanneer krijgen wij een zegen?

Iedere **zondag** aan het eind van de kerkdienst ontvangen we 'de zegen'.
God belooft ons: Ik ga met jullie mee.
Door die zegen kunnen we ook zegen verspreiden.

Maar er zijn ook **bijzondere momenten**,
waarop we persoonlijk 'een zegen' ontvangen.

In de **doop** ontvangen we Gods zegen.
In Gods naam wordt ons toegezegd: Ik ben er!

Als we **belijdenis** doen,
knielen we neer en ontvangen we een zegen.
Met deze zegen worden we ook 'op weg' gestuurd:
"ga dus op weg en maak alle volken tot mijn
leerlingen....."

Als we **trouwen**,
maken twee mensen zich klein voor God
en God zegt: Ik ga met jullie mee en ik wijs de weg!

Ook als we aan een **bijzondere taak** beginnen:
dominees, ouderlingen en diakenen,
zendelingen die op reis gaan,
ze gaan niet aan de slag zonder een zegen te ontvangen.

Misschien moeten we niet zo zuinig zijn
en elkaar wat meer zegenen.

De zegen in het pastoraat

ik laat U niet gaan
tenzij U mij zegent
Gen. 32,27

Deze wanhoopskreet van Jakob,
die bij de rivier Jabbok met God worstelde
kennen veel mensen ook uit hun eigen leven.
Wat kun je in moeilijkheden verkeren
en wat kun je dan verlangen naar een zegen van God.

Ook in pastorale bezoeken mogen we elkaar zegenen.
Soms gebeurt dat in een gebed om zegen.
Soms mag iemand de handen worden opgelegd.

Ook wanneer een iemand ziek is
en niet meer aanspreekbaar,
kan een zegen hem/haar meer dan goed doen.

God is hier
Hij wil ons zeeg'nen
(lied 626 JdH)

We mogen altijd om een zegen vragen.

Deze pastorale handreiking is de 10^e
in en serie die bestaat uit:

- 1 Zorg voor elkaar
- 2 Over de doop
- 3 Weldoen door na te laten
- 4 Hoe ontstaat er een band met de kerk?
- 5 Trouwen in de kerk
- 6 Maaltijd van de Heer
- 7 Begraven of cremeren
- 8 Delen in vreugde, in zorgen en pijn.
- 9 Ziekenzalving
- 10 Zegenen